72) Mi charissime frater.

Accepi literas tuas, priores ultimo lapsi anni st. nro datas nudius octavus, hodie alteras de $\frac{7}{17}$ hujus. Utraq; me solantur, et simul in dubietate aliquâ et perplexitate constituunt. Istud, quod in calamitate patriæ nræ & statu ambiguo, in quo oia conversionē magnam ac tristem minari aliquandiu visa sunt, et nunc quidem oppidò videntur, Deus et locum ostendat, ubi procul abest quod hîc metuimus, honestè et commodè unâ cum meis, imò cum fratre unico dulcissimo ejusq; familiâ, esse, boniq; publico pro modulo meo inservire possem, et Amicos Virosq; benevolos, quorum affectu & operâ istuc pervenire, aut potius ad illum, ante 12 annos monstratum ac interceptum, reverti liceret. Hoc, ab una quidem parte, quod et in Collegarum meorum, et Civium, fortè et exterorum prudentium et gravium virorum, censuram incurrendum, desertæ in periculis patriæ, violatæ fidei huic datæ, exempli perniciosi aliis præbiti, et pusillanimitatis et exiguæ in Deo fiduciæ, et quæ alia in illam partem dici possint, præter illa oia, quæ tu ipse moves, et quæ palam sunt, quibus utiq; accedit causa Gelro-Cliviaca, cui me obligavi, at isto casu vi formulæ compromissi renunciandum foret: Ab alterâ verò, quod spernenda non videatur occasio evadendi, subducendi (?) etiam atq; etiam commendo. Vale et salve cum oibus dilectis tuis, ac tota domo, à me et meis. Dab. Bremæ, aliquoties abstractus, tandem d. 19 Jan. Ai 1653, qui et utriq; nostrûm nostrisq; undequaq; salvis & gratantibus decurrat, voveo.

T. amantissimus frater
G. C. D.

...cellarius Suecius, D. Joannes Stuke, d. $\frac{7}{17}$ hujus ...dæ ex Cancellariâ veniens, et ...licò Rodenburgi ad conventum ...tuum quorundam circuli inferior. Sax. ...indictum properaturus, subitâ morte extinctus est.

Cum nuperrimo cursore acceperim, Civitatum Imperialium Collegium cœpisse apud Cæsarem pro nobis agere, et supplicem libellum, c

cendiꝗ quaſi naviculam ſuam in portum, quod o
ni ſemel averſæ et dilapſæ redeunti obviam eu
deniꝗ quod ratio ejus rei imperſius habenda
neglexiſſe propediem pœnitere queat. [Hac
tenus ſcripſi d. 11 Jan. veſperi post paraſ
ad preces & ordinem et ſolennius pro nec
te hujꝫ temporis cras in urbe ac territor
toto die habendas. Quæ ſequuntur,
preces. Exaudiverit et exaudiat nos Deus
miſerationem, ob ſacrificium filii ſui!]
Vides, mi frater, quæ me ancipitem faciant. Nec
nen dixi oia quæ me movent & impellunt ad iſtas c
ones, vitæ rationem liberiorem quærendi. Fateor
excidiſſe mihi illa nup à filio pſcripta, et, cum
diſſet ſcripta, me non prohibuiſſe, nec alterum
jectum de notatione Friſicâ, de qua et Dn. H
dium meminiſſe intelligo. Scribebat enim fr
ſuo: Certum eſt, non heri vel nudiuster
ſed ab annis aliquot, cauſas mihi natas ejuſmodi
animo volvendi, easꝗ in hoc uſꝗ tempꝰ non medi
incrementum habuiſſe. Et poſſent illinc pleraꝗ
diverſum paulo antè adducta momenta elevar
Cæterùm quid faciam? Statuere non audeo.
ſideravi rem ſæpe undiꝗ in timore Domini, et
cor hactenꝰ. Unde et nunc, confiſꝰ gratiæ divi
non poſſum quin abſtinere te jubeam à procurat
et ſollicitudine ſuſceptâ, gratias autem agere

ribus ac amicis tuâ meaque causâ satagentibus.
Conditionem Frisicam quod attinet, ad quam unâ cum
duobus aliis nominatus fueram, honestissimam quidem
illam, tranquillam, et satis lautam intellexi; sed et
ante paucos dies, quòd certò creditum fuerit, Cocceium non venturum, et tertio loco nominatus Comiti
invisus sit, medium, antehac cum tenui gratiâ ab
alio officio dimissum, electum esse.
De negocio banni (: quod sine dolore et horrore
non cogito) te illa tantum rescivisse quereris, quae
nemo ignorare possit. Patrem, rem totam à filio
Gerhardo, quanquam succinctius, perscriptam. Soleo
n. literas ejus legere. Hoc fortè nescis, declarationem nostram loco paritionis, et ~~[illegible]~~ exceptiones sub: et obreptionis, Caesari ante biennium, illico
post acceptum mandatum (: cujus scilicet, contemptus
isto banni rigore vindicari debuit) exhibitas, à
majore parte consilii aulici Caesarei ejus virtutis
ac ponderis judicatas, ut communicandas Comiti, ejusque responsionem exspectandam censuerint; ejusque sententiae rationes postmodum Pragae Caesari exigenti, plures istos edidisse; Electores verò, inque illis inprimis
Moguntinum, tum vehementius illo Saxonem, et vehementissimè omnium Brandenburgicum (: si modò vera
sunt, quae à quodam, qui eo loco est, ut non possit
non esse conscius, ~~qua~~ memorantur :) rem apud Caesarem,

etiam atque etiam commendo. Vale et
salve cum omnibus dilectis tuis, ac tota domo, à me
et meis. Dab. Bremae, aliquoties abstractus, tandem
d. 19 Jan. anni 1653, qui ut utrique nostrum nostrisque undequaque salvis et gratantibus decurrat, voveo.

T. amantissimus frater
G. C. D.

...cellarius Suecicus, D. Joannes Stüke, d. 7/17 hujus
... ex Cancellariâ veniens; et
... Rodenburgum ad conventum
...um quorundam circuli inferior. Sax.
... indictum, proficiscens, subitâ morte
... extinctus est.

Cum nuperrimo cursore acceperim
Civitatum Imperialium Collegium
coepisse apud Caesarem pro nobis
agere, et supplicem libellum

ut consulerent reputationi suæ ac Eminentiæ,
se, et bannum feliciter obtinuisse. Horum
beneficio triumphat Oldenb.us de Civitate victa
temerario & iniquissimo postulato suo cedere
actâ & bono ipsius prostratâ; & quidni de
premo orbis Rom.i judice et ipsâ justitia?
Sed et de illis triumphat, qui suam et suorum
sam, non tantum nostram, jam à tot annis disper
qui Francofurti ante 33 annos auctoritate
num se rem pfecturos ajebant p ministros suos
qui toties Comiti, toties Electoribus, toties Cæ
de vectigali nunquam à se admittendo graviter
pserunt/ qui, si vectigal illud stabiliretur,
tralitatem ipsis cum Imp.io intercedentem viol
asseruerunt/ qui nunc ante annum p Legatos
Comiti in faciem edicebant, se vectigalis intro
ctionem non passuros, sed impedituros mediis
cacibus, quorum sibi copia esset &c. Sed
triumphabit de Deo, qui nos p ipsum, pat
nosq et instrumeta ipsius, flagellat ac pu
injustitiâ, nrâ, fastu, luxu, sordibus, impietate
cordiâ et ignaviâ pœnam promeritos; qui
respiciet ad serio humiliatos coram se, pec
deflentes, & iram ipsius deprecantes.

Epistola 177.

176

93) Rev. et Clariss. Vir, Symmysta in Christo honorande, S. P.

Quod D. Gronovio, viro eximio, ac amicissimo collegâ, paranario ad R. T. usus sum, non feci diffisus benevolentiæ tuæ, cujus haud exigua specimina expertus sum; sed quia sciebam, eum tuum conterraneum ac amicum esse, et quia serium est negotium quod agito. Filium habeo frugi, qui in philosophicis ac theologicis hactenus se sub ductu nostro, per quadriennium et ultra exercuit: jecit idem fundamenta linguæ hebrææ, ac cognatarum chaldaicæ et syriacæ, præter latinam et græcam inde à teneris haustam. Vellem eum etiam ab alijs proficere, profectusque suos maturare. Eo fine eundem Academijs tradere constitui: occurrit quidem primò Trajectum, sed malui eum sub tuis auspicijs primùm firmari, cùm in linguis, in quibus te ... concionando

137

M. Legati nostri adhuc Norimbergæ subsistunt. an scriptum nostrum deprecatorium ante sesquimensem expeditum Cæsari oblatum sit, an quisquam publicè apud Cæsarem pro nobis dixerit, egerit, nondum intelleximus. Sed hoc, mendaciis Oldenburgicorum quotidie nos satis bona et passim egregiè et procacissimè oneravit. Comes omni commercio cum Bremensibus interdixit suis. Lasciviunt ac protervisunt subditi ipsius. Tentantur spolia in nostros in territorio ipsius et Visurgi; imò intra oppidum Oldenburg et vicum Delmenhorst, ante quatriduum civis noster Hinrich Schelter der Lembder bottr, manibus nebulonum istorum violatus vix evasit. Vertat hæc et alia omnia (nam et è septentrione nihil boni nobis imminere videtur) Deus in melius. Cujus benignæ ac potenti protectioni te cum familiâ, nosque et Civitatem nostram etiam atque etiam commendo. Vale et salve cum omnibus dilectis tuis, ac tota domo, à me et meis. Dab. Bremæ, aliquoties abstractus, tandem d. 19 Jan. anno 1653, qui ut utrique nostrûm nostrisque undequaque salvis et gratantibus decurrat, voveo.

T. amantissimus frater

G. C. D.

...cellarij Suecici, D. Jo... ...es Stuke, d. 7/17 hujus ...i ex Cancellariâ veniens, et ...d Rodenburgum ad conventum ...rum quorundam circuli inferior. Sax. ...n indictum properans, subitâ morte ...ptus est.

Cum nuperrimo cursore acceperimus, Civitatum Imperialium Collegium cœpisse apud Cæsarem pro nobis agere, et supplicem libellum, &c.

... hîc consilio ... facile est ... si hîc nobis ... anda, ut vel ... ternum nos tibi ... favere scio ... um literas, ... mittetur filius ... vivere non posse, ... me, bis terve, ... et posteriores ... dhuc incolumis sit ... ihi, sepositis ... literis tuis Am... juxta plateam ... indis Blinde... ... minibus Dei, ... D. Triglandium ... Hoc addo, ... amici fuit usus ... mihi moverit, ... stè hactenus ... experientiam ... aturum non ... t. Maximo ... n Daventriæ, ... tissimus ... cus à Diest, ... th. Prof.

ut consulerent reputationi suæ ac præeminentiæ,
se, et bannum feliciter obtinuisse. Horum
beneficio triumphat Oldenb.^{gus} de Civitate vict...
temerario & iniquissimo postulato suo cedere
actâ & bono ipsius prostratâ; & quidni de ...
premo orbis Romani judice et ipsâ justitiâ?
Sed et de illis triumphat, qui suam et suorum
sam, non tantum nostram, jam à tot annis disper...
qui Francofurti ante 33 annos auctoritate ...
num se rem confecturos ajebant per ministros suo...

per Deputatos curam; quo successu, audire aveo.

Διωδεκαεπρόφθεγκτον tuum (: si occasio sit) expecto. Cu...
addideris (: meo quidem ære) Martini Schoockij Belgium fe...
ratum, item Polityck ende Militair handtboeckxken v...
den staet der geunieerde provincien, utrumque superiori ...
geeuwen, pergratum feceris.

Dnis Wevelinckhovio et Lindano
salutem et officia.

Epistola 179.

136

93) Rev. et Clariss. Vir, Symmysta in Chrō honorande, S. P.

Quòd D. Gronovio, viro eximio, ac amicissimo collegâ, parario ad R. T. usus sum, non feci diffisus benevolentiæ tuæ, cujus haud exigua specimina expertus sum; sed quia sciebam, eum tuum conterraneum ac amicum esse, et quia serium est negotium quod agito. Filium habeo frugi, qui in philosophicis ac theologicis hactenus se sub ductu nostro, per quadriennium et ultra exercuit: jecit idem fundamenta linguæ hebrææ, ac cognatarum chaldaicæ et syriacæ, præter latinam et græcam inde à teneris haustam: vellem eum etiam ab alijs proficere, profectusque suos maturare. Eo fine eundem Academijs tradere constitui: occurrit quidem primò Trajectum, sed malui eum sub tuis auspicijs primùm firmari, cùm in linguis, in quibus te

135

... nescio, varias esse
... hic consilio
..., facilis est
... quod si hic nobis
... peranda, ut vel
... ternùm nos tibi
... favere scio,
... um literas,
... mittetur filius
... servire non posse,
... me, historiæ,
... ad posteriores
... adhuc incolumis sit.
... tibi, sepositis
... steris tuis Am...
... juxta plateam,
... ædis Blinde...
... hominibus Dei,
... D. Triglandium,
... Hoc addo,
... ranici fuit usus
... mihi noverit,
... este hactenus
... experientiam
... aturum non
... Maximo.

... Daventriæ,

... ntissimus
... ricus à Diest,
... Prof.

ut consulerent reputationi suæ ac pænitentiæ,
se, et bannum feliciter obtinuisse. Horum
beneficio triumphat Oldenb.g de Civitate vic[ta]
temerario & iniquissimo postulato suo cedere
actâ & bono ipsius prostratâ; & quidni de
premo orbis Rom.i judice et ipsâ justitiâ?
Sed et de illis triumphat, qui suam et suorum
sam, non tantum nostram, jam à tot annis dispe[r]
qui Francofurti ante 33 annos autoritate
num se rem confecturos ajebant per ministros suo[s]

Rev.do et Clariss.o Viro
D.no Johanni Coccejo, SS. Th. D.ri
et in celeberrima Lugdunensi
Batavorum Academiâ Profes.
sori.

Leiden op
Rapenburg.

Franco
beth Amsterdam.